

Uchwała nr 77/2025

IX Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach z dnia 6 czerwca 2025 roku

w sprawie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego przez Miasto i Gminę Staszów.

IX Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach:

Przewodnicząca: Monika Różycka
Członkowie: Agnieszka Zarębska
Iwona Kudła

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2025 r. wniosku Burmistrza Miasta i Gminy Staszów o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego w kwocie 13.400.000,00 zł, działając na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) uchwała, co następuje:

opiniuje się pozytywnie możliwość spłaty przez Miasto i Gminę Staszów kredytu długoterminowego w kwocie 13.400.000,00 zł.

Uzasadnienie

W dniu 9 maja 2025 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach wpłynął wniosek Burmistrza Miasta i Gminy Staszów z dnia 9 maja 2025 r. znak: FN.3026.190.2025.I dotyczący wydania opinii o możliwości spłaty przez Miasto i Gminę Staszów kredytu długoterminowego w kwocie 13.400.000,00 zł, w tym na: sfinansowanie planowanego deficytu w kwocie 9.100.000,00 zł oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 4.300.000,00 zł.

Podstawą wydania niniejszej opinii są niżej wskazane uchwały Rady Miejskiej w Staszowie:

1. Uchwała nr XVII/107/2024 Rady Miejskiej w Staszowie z dnia 30 grudnia 2024 r w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Staszów na 2025 rok ze zmianami.

W ww. uchwale z uwzględnieniem jej zmian m.in. określone zostały:

- planowane na 2025 rok przychody z tytułu kredytu długoterminowego w kwocie 13.400.000,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu w kwocie 9.100.000,00 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 4.300.000,00 zł,
- planowane na 2025 rok rozchody w łącznej kwocie 4.300.000,00 zł przeznaczone na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań,
- limity zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w tym na: sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 9.100.000,00 zł oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 4.300.000,00 zł

Ponadto w ww. uchwale zaplanowano limit zobowiązań na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w kwocie 3.000.000,00 zł.

Zatem zobowiązanie będące przedmiotem niniejszej opinii uwzględnione zostało w planowanych na 2025 rok przychodach budżetowych oraz ustalonych na 2025 rok limitach.

2. Uchwała nr XVII/106/2024 Rady Miejskiej w Staszowie z dnia 30 grudnia 2024 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Staszów na lata 2025–2040 ze zmianami.

W uchwale tej z uwzględnieniem jej zmian m.in. określone zostały na 2025 rok przychody z tytułu kredytów oraz rozchody budżetowe, których wartość odpowiada kwotom przychodów i rozchodów zaplanowanych w budżecie Miasta i Gminy Staszów, a przedmiotowy kredyt długoterminowy w wysokości 13.400.000,00 zł uwzględniony został w ustaleniach wieloletniej prognozy finansowej, w szczególności w zakresie planowanych przychodów, rozchodów, długu oraz niżej wykazanych wskaźników.

Skład Orzekający ustalił, że niniejszą uchwałą ustalono wydatki na obsługę długu, których łączna planowana wartość w latach 2025-2040 wynosi 26.491.500,00 zł. Natomiast jak wskazano w załączniku nr 1 do wniosku, odsetki od przedmiotowego kredytu wyniosą 6.475.000,00 zł.

W ww. uchwale wykazano ponadto, że na koniec 2024 r. dług Miasta i Gminy Staszów wynikający z zaciągniętych zobowiązań stanowiących tytuł dłużny wynosił 69.550.000,00 zł, co jest zgodne ze sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2024 r.

W przypadku zaciągnięcia nowego zobowiązania (będącego przedmiotem niniejszej opinii) oraz po uwzględnieniu planowanych w rozchodach spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań dług Miasta i Gminy Staszów na koniec 2025 roku wyniesie 78.650.000,00 zł.

W wyniku dokonanej analizy WPF stwierdzić należy, że relacja, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych została naruszona w 2026 roku. Relacja łącznej kwoty przypadających w tym roku spłat i wykupów wraz z wydatkami na obsługę długu określonych w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych do planowanych dochodów bieżących przekracza bowiem średnią arytmetyczną dla ostatnich siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu i wynosi: 6,44% na dopuszczalny 5,81%. Natomiast w pozostałych latach objętych prognozą relacja została zachowana. Niemniej jednak należy zauważyć, że:

- w 2025 r. wskaźnik spłaty zadłużenia wynosi 6,80% przy dopuszczalnym limicie spłaty zobowiązań wynikającym z art. 243 ust. 1 ww. ustawy w wysokości 6,82%, a zatem wyższym jedynie o 0,02 pp,
- w 2027 r. wskaźnik spłaty zadłużenia wynosi 5,95% przy dopuszczalnym limicie spłaty zobowiązań wynikającym z art. 243 ust. 1 ww. ustawy w wysokości 6,09%, a zatem wyższym jedynie o 0,14 pp.

Na podstawie art. 296c ust. 1 ustawy o finansach publicznych w latach 2024–2029 relacja, o której mowa w art. 243 ust. 1, może nie być zachowana, jeżeli prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Jednak zgodnie z ust. 3 ww. artykułu 296c niezachowanie w latach 2024–2029 relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1, nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych. Regionalna izba obrachunkowa, wydając opinie, o których mowa w art. 91 ust. 2, art. 230 ust. 3 i 4 oraz art. 246, ocenia również wpływ niezachowania tej relacji na realizację zadań publicznych.

W związku z powyższym Skład Orzekający stwierdza, co następuje:

Z danych ujętych w uchwalonej WPF wynika, że w roku 2026, dla którego relacja wynikająca z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych nie została zachowana, prognozowana łączna kwota długu na koniec danego roku w stosunku do planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 ustawy o finansach publicznych nieprzeznaczone na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego wynosi 56,59%.

Zatem w zakresie planowanych wartości spełniona została dyspozycja wynikająca z ww. art. 296c ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Niemniej jednak, Skład Orzekający zwraca uwagę na konieczność stałego monitorowania przez jednostkę prawidłowej realizacji dochodów i wydatków budżetowych w celu zachowania relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach objętych prognozą.

W budżecie Miasta i Gminy Staszów na 2025 rok zaplanowano deficyt operacyjny (ujemną różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) w wysokości 780.528,99 zł. Stosownie do art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 ww. ustawy, tj. z tytułu: nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych, pomniejszonej o środki określone w pkt 8; spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych lub środków z lokat dokonanych w latach ubiegłych; niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków. Po uwzględnieniu planowanych w budżecie Gminy Staszów środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 7 i 8 ustawy o finansach publicznych, relacja o której mowa w art. 242 ust. 1 ww. ustawy w 2025 r. wyniesie 390.226,32 zł. Wskazać jednak należy, że w przychodach planowanych w §905 są środki pochodzące z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, które sfinansują wydatki o charakterze majątkowym. A zatem po wyeliminowaniu

kwot związanych ze środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych na podstawie art. 242 ust. 4 tej ustawy, w ocenie Składu Orzekającego, deficyt operacyjny wynosi 269.142,08 zł. Zgodnie z art. 296a ust. 2 ustawy o finansach publicznych, w latach 2024-2029 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2, jeżeli w latach 2022-2029 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach. Z wieloletniej prognozy finansowej wynika, że w 2022 roku wykonano nadwyżkę operacyjną w wysokości 1.094.795,06 zł, natomiast w latach 2023-2024 wykonano deficyt operacyjny odpowiednio w wysokościach 10.254.976,67 zł oraz 6.487.349,92 zł. W latach 2026-2029 planuje się nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi w wysokościach pomiędzy 11.625.280,50 zł a 14.248.457,43 zł. Zatem spełniona została dyspozycja ww. art. 296a ust. 2 ustawy o finansach publicznych, nie mniej jednak Skład Orzekający podkreśla, że oceny tej dokonano na podstawie prognozowanych wielkości dochodów bieżących i wydatków bieżących na lata 2025-2029 i wskazuje na konieczność wykonania planowanych nadwyżek budżetowych w latach przyszłych, celem zbilansowania deficytów bieżących, tj. aby suma przekroczeń tej relacji nie była wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w latach 2022-2029.

Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec I kwartału 2025 r. wynika, że Miasto i Gmina Staszów nie posiada zobowiązań finansowych z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji oraz zobowiązań wymagalnych.

Na podstawie wyżej przedstawionych ustaleń Skład Orzekający stwierdza, że zarówno zaciągnięcie przez Miasto i Gminę Staszów kredytu długoterminowego w kwocie 13.400.000,00 zł jak i spłata tego kredytu odpowiadają wymogom prawnym związanym z zaciąganiem tego rodzaju zobowiązania celem sfinansowania planowanego deficytu budżetu oraz spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Wymogi prawne dotyczące zaciągania i spłaty przez j.s.t. kredytów długoterminowych określone zostały w art. 89 ust.1 pkt 2 i 3, art. 91 ust. 1, art. 212 ust. 1 pkt 4-6, art. 229, art. 226 ust. 1 pkt 5 i pkt 6a oraz w art. 243 ust. 1 i art. 296c ust. 1 i 3 ww. ustawy o finansach publicznych.

Reasumując: wobec spełniania przy zaciąganiu i spłacie opiniowanego zobowiązania zaliczanego do tytułów dłużnych aktualnie obowiązujących wymogów prawnych wynikających z ww. przepisów, jak również w wyniku oceny wpływu planowanego zobowiązania na realizację zadań publicznych stosownie do art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2500 ze zm.), a także art. 296c ust. 3 ustawy o finansach publicznych postanowiono jak w sentencji.

Z uwagi jednak na to, że zobowiązanie będące przedmiotem niniejszej opinii jest zobowiązaniem długoterminowym Skład Orzekający podnosi i zastrzega, że:

- w okresie obejmującym spłatę opiniowanego zobowiązania nastąpić mogą trudne do przewidzenia w dniu wydawania niniejszej opinii zmiany sytuacji finansowej Miasta i Gminy Staszów, które mogą mieć w latach przyszłych istotny wpływ na kształtowanie się relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Podkreślenia wymaga to, że wskaźniki zadłużenia (uwzględniające również spłatę przedmiotowego kredytu) określone w wieloletniej prognozie

finansowej stosownie do wymogów wynikających z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych ustalane są na podstawie prognoz finansowych dotyczących m.in. dochodów i wydatków bieżących budżetu Miasta i Gminy Staszów, które to wartości można jedynie oszacować, a nie określić jako pewne.

- ocena wpływu planowanego zobowiązania na realizację zadań publicznych zgodnie z art. 9 ust. 1a ww. ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, a także art. 296c ust. 3 ustawy o finansach publicznych dokonana została na dzień wydania niniejszej opinii w odniesieniu do bieżącego roku budżetowego i lat następnych objętych analizowaną uchwałą WPF. Oceny tej dokonano również w oparciu o analizowane przez Skład Orzekający ww. kryteria prawne oraz sprawozdania za ostatni okres sprawozdawczy sporządzone na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 133) oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652),
- nie posiada umocowania do wydawania opinii o możliwości spłaty kredytu w oparciu o inne podstawy niż wynikające z wyżej wskazanych przepisów prawa,
- niniejsza opinia nie stanowi oceny zdolności kredytowej w rozumieniu art. 70 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 1646 ze zm.). Ocena ta należy wyłącznie do banku udzielającego kredytu.

Pouczenie

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych Burmistrzowi Miasta i Gminy Staszów przysługuje prawo wniesienia odwołania od niniejszej uchwały do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Monika Różycka